

Malá Fatra

Malá Fatra na mape

Hľadanie miesta Jánošíkovho pokladu ma zavedie do pohoria Malá Fatra. Práve tu vzniklo veľa tiesňav a vodopádov. Turistickým centrom je **Vrátna dolina**.

1 Koľko kilometrov podľa grafickej mierky mapy meria vzdialenosť z našej obce do niektorého centra v Malej Fatre? _____

2 V okolí Malej Fatry sa nachádzajú sídla s názvami: _____

Expedícia za Jánošíkovým pokladom

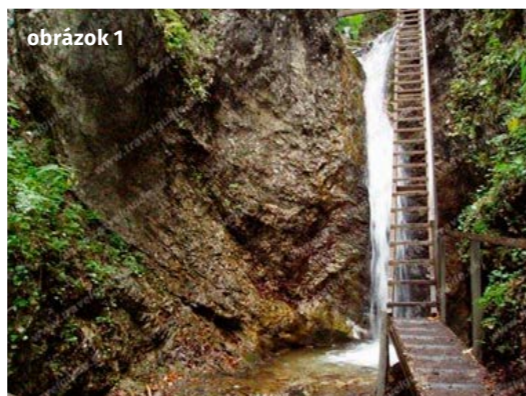
V Malej Fatre sa nachádza obec Terchová, rodisko Juraja Jánošíka. V minulosti kolovala legenda, že vo Vrátnej doline Jánošík zakopal poklad. Tá časť sa volá Jánošíkove Diery.

3 Budem pátrať, kam by mohol Jánošík skryť poklad. Kto to bol Jánošík a prečo chcel skryť poklad?

Rozmýšlam, aké miesto by hľadal. Mohlo by to byť miesto na fotografii na obrázku 1 alebo 2 alebo 3? Prečo si to myslím? Čo je zobrazené na fotografii a presvedčilo ma to o vhodnom úkryte.

Veľa tiesňav vzniklo kvôli vlastnostiam horniny, ktorá tvorí pohorie.

Pohorie Malá Fatra je tvorené vápencovými horninami, do ktorých stále tečúca voda vyhlbila úzku dolinu, nazvanú tiesňava.. Vápenec je zaujímavá hornina, lebo vznikol pred miliónmi rokov z hrubých vrstiev schránok odumretých morských živočíchov. Toto miesto bolo kedysi dávno zaliate morom. Pri pohyboch Zeme pred miliónmi rokov sa horniny z mora dostali až na zemský povrch.

4

Vedci, ktorí sa zaoberajú horninami a ich vlastnosťami, sa volajú geológovia. Mám jednu otázku na geológa.

Moja otázka znie:

Existuje pokus, ktorým zistím, či je hornina vápenec. Nie každá hornina je vápenec zo schránok morských živočíchov. Každý kameň, ktorý nájdem, najskôr umyjem. Malé množstvo octu nakvapkám na kameň a budem sledovať, čo sa deje. Ocot na niektorých kameňoch bubľe a na niektorých nie. Pozorne si musím všimnúť tie kamene, ktoré bublinkujú. Ak sa tvoria bublinky, je to vápenec a kedysi to boli schránky alebo ulity morských živočíchov.

5

Spravodajstvo z Malej Fatry. Som spravodajca televízie a chcem oznámiť výsledky hľadania Jánošíkovho pokladu.

6

Ak by sa dalo niečo preniesť z Malej Fatry do našej obce, tak by to bolo:

ČO MA TÉMA NAUČILA:

Čítať mapu, počítat vzdialenosti podľa mierky mapy, prerozprávať legendu, porovnávať fotografie a hľadať na nich detaily, tvoriť správy a prezentovať ich, získavať informácie z médií, objavovať a pátrať po zaujímavostiach a prírodných krásach.

KAM sa vyberieme na budúce ?

Do mesta, ktoré ako prvé na území Slovenska si mohlo povedať, že je mesto, dostalo od kráľa veľmi dávno štatút mesta.

Mne sa zdá, že tá veža sa usmieva

Máš pravdu, to robia tie slnečné hodiny

Prírodné a kultúrne krásy Slovenska

zaradené do UNESCO

Vlkolíneec na mape

Vlkolíneec je obec, do ktorej ma cesta zavedie pri pátraní po starodávnom sídle. Nachádza sa v blízkosti pohoria Veľká Fatra.

Cestovanie prstom po mape:

1 Ak sa budem chcieť dostať z našej obce do Vlkolínca, tak podľa mapy budem prechádzať cez obce s názvami:

2 V okolí Vlkolínca sa podľa mapy nachádzajú aj iné obce, napr.

3 Porovnam cesty do Vlkolínca zo Žiliny, Banskej Bystrice a Liptovského Mikuláša. Ktorá cesta je najkratšia?

Expedícia do starodávneho sídla na Slovensku

Prečo ma cesta zaviedla do starodávneho sídla? Pretože v tejto obci sa žije ako v dávnych dobách. V obci nie je vodovod, ani obchody, ani cesta, sú tam len drevené domčeky staré viac ako 100 rokov a obyvatelia si musia vodu nosiť zo studne. Vo Vlkolínci akoby sa zastavil čas.

Prečo je to tak?

Vlkolíneec a UNESCO

Od roku 1993 je Vlkolíneec zaradený do zoznamu Svetového dedičstva UNESCO. Je zároveň aj skanzen, v ktorom žijú obyvatelia. Aby sa zachovala pôvodná architektúra a spôsob života, treba, aby sa tam neprimiešali prvky zo súčasnosti, napríklad elektrická sieť alebo vodovod. Preto vo Vlkolínci už žije málo stálych obyvateľov. Ako to vyzerá vo Vlkolínci je vidieť cez QR kód.

Čo je to UNESCO

Je to svetová organizácia, jednou jej činnosťou je aj vytváranie zoznamu svetových kultúrnych a prírodných zaujímavostí, aby si ich ľudia zachovali navždy. Zoznam svetového dedičstva obsahuje výnimočné prírodné a kultúrne krásy. Existuje zoznam na internete: <http://www.unesco-slovakia.sk/sk/menu/pamiatky-unesco-na-slovensku> V roku 1993 boli do Zoznamu svetového dedičstva zapísané prvé 3 slovenské lokality s kultúrnym dedičstvom: Banská Štiavnica a technické pamiatky okolia, Spišský hrad a pamiatky v okolí a Rezervácia ľudovej architektúry Vlkolíneec. V súčasnosti je už v Zozname svetového dedičstva viac zaujímavých miest na Slovensku.

4 Všetky spomínané miesta na Slovensku, ktoré sú zaradené do zoznamu UNESCO, nájdem na mape.

5 Uvažujem, či je dobre, aby sa z niektorých častí na Slovensku stali rezervácie.

Môj názor, prečo áno:

Môj názor, prečo nie:

TÁTO TÉMA MA NAUČILA

Uvedomovať si potrebu chránenia prírody a kultúrnych pamiatok, argumentovať, prečo je dobré ich chrániť, získavať informácie z internetu, pozorovať svoje okolie a objavovať zaujímavosti, ktoré by bolo vhodné chrániť.

KAM pôjdeme nabudúce ?

Skúmať, kam by sa dal zakopať poklad.

Vieš o tom, že Jánošík niekde zakopal poklad?

Tak to poďme preskúmať.

